

כתובות כה
עניין: חיובי חלה

שם משמואל ליקוטים מלפני

שנת עת"ר פרשת שלח

והטעם שזכו גם לפרשת חלה, יש לומר, דהנה משונה ביאה זו מכל ביאות שבתורה דבכולן נאמר כי תבואו ע"כ אינן נוהגין אלא לאחר ירושה וישיבה, אבל חלה כתיב בה בבואכם תיכף בביאתן לארץ נתחייבו בחלה. והטעם יש לומר, דהנה ביכורים ותרומה וחלה שלשתם קרויים ראשית, שהביכורים הם ראשית הוית הפרי, והתרומה היא ראשית הוית הכרי של תבואה שנחשבת נמי הוי' חדשה נגד מה שהי' קודם מירוח והיתה הפסולת מעורבת בו, והחלה היא ראשית מחמת הוית ההרכבה שהיא קיבוץ הנפרדים, וגילגול העיסה הוא הרכבה מחלקי הסולת הנפרדים גם עם המים, וידוע שבסיבת ההרכבה נולד כח חדש מה שלא הי' בהיותם נפרדים, ע"כ נחשבת ג"כ להוי' חדשה, וכל ראשית הוי' היא קודש. וידוע שאחר שעברו ישראל את הירדן נתערבו להענש איש בחטא חבירו, מפני שארץ ישראל מחברתם להיות כולם כאיש אחד, וכמו שאם אירע קילקול לאחד מאברי האדם כולם מרגישים, כ"כ כל ישראל הם כולם כאיש אחד, וכל אחד ואחד הוא כאבר מן הכלל, וכמו שלכל אבר פרטי יש בו כח כללי [תדע שהרי אין הסומא מוליד סומא, ומשום שאף שהאבר ההוא נעדר ממנו מ"מ כח האבר המפוזר בכל האברים קיים בו], כ"כ לכל איש ישראל יש בו כח כללי, והוא כח מה שאין בנמצא בפרט, והוא כעין הוי' חדשה שנעשתה מהרכבה, ע"כ תיכף בעברם את הירדן שייכת להם מצות חלה:

מהר"ל נתי הצדקה פ"ו

(נתיבות עולם ח"א עמ' קפב)

רק האחד הוא העדר השני. ולכך אמרה תורה את כספך לא תתן לו בנשך אני ה' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלקים, ומה ענין זה לכאן שאמר לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים. אבל הפי' הנראה כי כאשר נכנסו ישראל לארץ היו ישראל עם אחד לגמרי, וראיה לזה שהרי כל זמן שישראל לא עברו הירדן ולא באו לארץ לא נענשו על הנסתרות עד שעברו ונעשו ערבים זה בעד זה, הרי שלא נעשו ישראל ערבים זה בעד זה, כי נקרא ערב שהוא מעורב עם השני, ולא נעשו ישראל מחוברים להיות עם אחד לגמרי עד שבאו לארץ והיו ביחד בארץ והיה להם מקום אחד הוא ארץ ישראל, וע"י ארץ ישראל הם עם אחד לגמרי, ולכך כתיב ג"כ להיות לכם לאלהים, כי יש להם אל אחד, ולפיכך את כספך לא תתן בנשך ובמרבית לא תתן אכלך: